

Номінація «Реліквія моєї сім'ї»

*Шаповалова А., учениця 10-А класу
Харківського педагогічного ліцею №4*

Обереги моєї родини

Наш оберіг ішов з землі,
Коли нас скіфами ще звали.
І талісман той берегли,
І щастя в доленьці шукали.
Або коли була війна
І ворог йшов на схил Дніпровий,
Чи то котилася чума,
Чи хтось був дуже тяжко хворий...

О.Онищенко

Нашому роду нема переводу

Народна мудрість

Рід, родина, родовід...Задумуюся й розумію, що родина – не просто люди, які проживають під одним дахом. Це тісна єдність рідних людей, які представляють покоління - від найменшого члена сім'ї до сивочолих дідусів, шанованих прабабусь. Це та тиха гавань, де завжди нас чекають, де кожного розуміють і найбільше люблять. Рід – це ще й велике дерево, а на ньому гілочки-діти, які швидко ростуть, міцніють, бо живляться соками великої гілки – сім'ї. Ми часто запитуємо своїх батьків, учителів, що є найсвятіше й найголовніше в житті людини? На це питання можна відповісти словами В.Бобринського :

А хто дає той напрямок – дорогу,
Чого не мав, без чого я тинявся,
Хто вчить дітей ходять,

Молитись Богу,

Одна відозва є на це - сім'я!

Сім'я починається в кожного з нас від народження. «Тільки родина – як вічна зернина на невмирущому полі життя,»- так співав незабутній Назарій Яремчук. Родовідна пам'ять – це унікальне явище в українському побуті, але, на жаль, не дуже актуальне для сучасних родин. У нашій сім'ї пам'ять про своїх предків є природною потребою. Хочу зазначити, що в кожній родині свої сімейні реліквії. Вони служать оберегами, які передають від покоління до покоління своєрідний захисний код роду, повертають до витоків народу і мудрості пращурів, які вже назавжди відійшли за межу вічності, вони стоять на сторожі духовності і нашої душевної чистоти. Що ж вважають оберегом? Старовинні рушники та вишиванки, світлини, хустки, прикраси, предмети домашнього вжитку, ікони, медалі, хата, піч, мамина колискова, молитва до Бога, батьківське благословення - такий далеко не повний перелік тих скарбів, які очищають і ошляхетнюють нашу душу, оберігають її від скверни і прагматизму, користолюбства, зрадливості...

Я знаю запах рідної домівки.

Так пахне свіжий хліб і пиріжки,

букет із чебрецю та материнки,

лляний обрус і білі рушники.

Цей світлий образ рідної оселі,

турботливих батьків блаженні дні,

де я мала, щаслива та весела,

така близька і дорога мені.

Я відчуваю спокій в рідній хаті:

зігріє, від негоди захистить,

як Мати Божа береже дитятко,

на тій іконі, що в кутку висить.

Від своєї мами я дізналася, що історія українського народу надзвичайно багата на християнську традицію. Одна з найкращих рис тієї традиції –

прадавнє, глибоке, загальне і постійне почитання Пречистої Діви Марії. Це почитання в нашому народі тягнеться золотою ниткою від княжих часів аж до сьогодні. Цікаво, що навіть наш столичний «город» Київ через велику кількість церков Божої матері колись носив назву “Другий город Марії, бо першим був Константинополь”.

Оберегом і найціннішою реліквією і нашої родини Д’якових (Овчаренко, Лаврененко, Шаповалових) по маминій лінії є ікона Божої Матері (фото її див.у презентації «Обереги родини Д’якових»). Це особлива ікона, котру ми не подаруємо, не продамо та не обміняємо на всі скарби світу. Це наш талісман, джерело життя. Вона є символом духовності, пророцтва та каяття. Дісталась вона нам у спадок від моєї прапрабабусі – Овчаренко (по чоловікові Лаврененко) Марфи Аврамівни 1911 року народження. На жаль, мені не довелося знати бабусю (так надалі буду її називати) особисто, вона померла в 1971 році, мене тоді ще на світі не було, проте моя матуся була, хоч і недовго, її вихованкою – онукою. Нелегке, сповнене тривоги і негараздів, утрат і переживань довелось прожити Марфі Аврамівні: коли їй було 6 років, при пологах померла мати, батько одружився з іншою жінкою, мачуха не любила Марфи, усіляко намагалася вигнати дівчину з рідного дому. Бабуся Марфа розповідала, що повідати свої біди могла тільки Матері Божій у сільській церковці (жила моя бабуся в селі Дмитрівка), тому завжди плакала під час богослужінь. Коли Марфі Аврамівні виповнилось 14 років, батьки видали її заміж за Лаврененка Павла (це було справжнє кохання, бабуся познайомилась із дідусем на вечорницях, батьки хлопця, незважаючи на бідність Марфи, адже мачуха навіть приданого не надбала і дівчині не дозволила надбати) дуже сподобали собі свою майбутню невістку, прийняли, як рідну доньку, прислали на весіллі скриню з приданим, щоб усі люди в селі знали, що і сирота без матері має придане. У день весілля наречених - моїх бабусю Марфу й дідуса Павла - Соломія та Олексій Лаврененки - батьки нареченого - благословляли іконою Божої Матері. З

того часу ця нічим не примітна ікона стала найбільш значущою реліквією-оберегом нашої великої родини.

Коли, будучи заміжньою, бабуса Марфа приходила до храму, сльози більше не текли по щоках: спокій, віру, утрачену рівновагу й упевненість у собі й завтрашньому дні, захист від зла вона зуміла віднайти в цій іконі. Бабуса народила семеро дітей (серед них і мій прадідусь Микола), на жаль, троє з них померли ще в дитинстві, дідусь Павло не повернувся з кривавих доріг Великої Вітчизняної війни (бабуса отримала «похоронку»), але душа її не скам'яніла від болю втрат, туги, самотності... У Марфи Аврамівни була на покуті Вона – Берегиня, Порадниця, Заступниця – Ікона Божої Матері, саме ця родинна реліквія дала їй прекрасні скарби – повагу до людей, совість, терпіння й покору, радість за успіхи друзів і незнайомих людей, справжнє кохання, мудрість...

Немає сьогодні серед нас Марфи Аврамівни, дідуся Павла, але є в селі Дмитрівка старенька хата, куди ми всією родиною обов'язково приїжджаємо на свята, вдячна батькам за те, що не зруйнували її, а поряд збудували нову, а старенька хата доглянута, чисто побілена на кожні свята, а в ній, я знаю, живе дух українських традицій, тут і бабусина піч (див. фото на презентації), вона і сьогодні пахне травами, печеним хлібом, сушеними яблуками і сухим насінням, зіллям, корінням, тут на стіні старі родинні світлини, тут живе і бабусина колискова пісня, а пісню бабусі Марфи співають своїм дітям її онуки, правнуки і праправнуки теж будуть співати, тут на покуті і сьогодні наша родинна реліквія-оберіг – ікона Божої Матері, нею благословляли і благословлятимуть усіх, хто стає на рушничок щастя, бо саме ця дивовижна реліквія є запорукою збереження і примноження людських чеснот, знаком добра і сили, заступницею від нещасть, є оберегом. Ця ікона передається від покоління до покоління в нашій родині (а володіє нею найстарший син чи донька в родині і потім передасть також старшому сину чи доньці, сьогодні вона належить моїй тітці, маминій сестрі – Д'яковій І.А.). Буду вдячна долі,

якщо колись моя матуся благословить і мене на рушнику щастя сімейною реліквією-оберегом.

Закінчити свою роботу я хочу віршем-молитвою, зверненням до нашої сімейної берегині, який народився під час роботи над твором:

О Матінко Божа, Пречиста Маріє!
Навчи мене жити у світі важким,
Навчи мене ворога свого любити,
Уміти прощати й молитись за всіх.
Зроби, будь ласкава, щоб я була чиста
У помислі кожному, у радості мрій,
Всім серцем дитячим, всією душею
Просити покути за кожен свій гріх.
Навчи мене серце Ісусу відкрити,
Щоб Він міг навечно поселитись у ній.
Навчи мене землю свою не ганьбити
Й любити сусіда, і рідний свій дім.
Навчи, як у горі рани зцілити
І змити з душі гординю і бруд,
І голову грішну дозволь похилити,
Припавши до Твоїх священних рук!

На перший погляд ці прості й дивовижні предмети, родинні реліквії-обереги здаються якоюсь дрібничкою - звичайною ковдрою, піччю, іконою, - яких дуже багато. Але це не так! Наші реліквії-обереги – це наші талісмани, які ми цінуємо поряд із душевними якостями - добром, милосердям, любов'ю. Це найдорожче - наші корені, минуле родини, страждання й радощі! Я дуже хочу, щоб усі реліквії-обереги, що є свідченням неперервності роду, минулого й сьогодення родини, ніколи не були забутими! Упевнена, що збережу, примножу ці родинні святині і з честю передам їх у спадок своїм дітям, онукам, правнукам, як це зробила моя прапрабабуся Марфа Аврамівна.

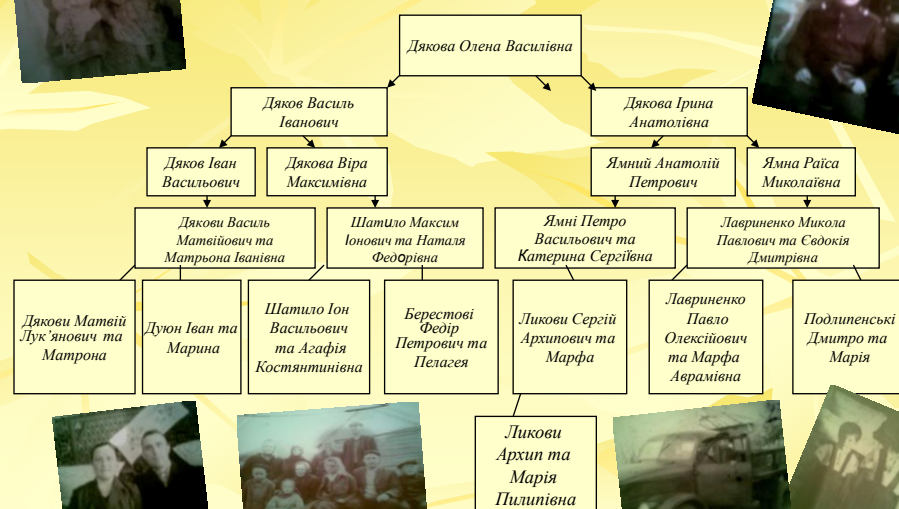
ОБЕРЕГИ Й РЕЛІКВІЇ МОЄЇ РОДИНИ

«Наш оберег ішов з землі,
Коли нас скіфами ще звали.
І талісман той берегли,
І щастя в доленьці шукали.
Або коли була війна,
І ворог йшов на схил Дніпровий,
Чи то котилася чума,
Чи хтось був дуже тяжко хворий...»

О. Онищенко

Наше сімейне дерево

*Оберіг – це й наша оселя, усе, що в ній є:
хатні речі, родина, пісня*

Головною берегинею родини є мати та її колискова пісня

Материнська колискова — це саме той оберіг, який захищає від усього лихого. Наші прадіди вірили, що від „вроків” та дитячого плачу, найкращі ліки — це колискові, що нагадують магічні молитви.

***Баю, баю, баю, бай,
Спи, дитино, засинай,
Виростай красивою, здоровою
вродливою...***

*Оберегом і
найціннішою реліквією
нашої родини є ікона
Божої Матері. Це
особлива ікона, котру
ми не подаруємо, не
продамо та не
обмінємо на всі
скарби світу. Це наш
талісман, джерело
життя. Вона є
символом духовності,
пророцтва та каяття.*

*Дитяче
покривальце
вважається
оберегом дитини
під час сну,
оберігає її від зла
та “вроків”. У
нашій родині таке
покривальце
передається з
покоління в
покоління*

**Прославимо піч,прадавню українську піч,
що гріла наших предків, як перина.
В ній теплий попіл парував всю ніч,
і не одна тут пестилась дитина**
Богдан Гірський

*У нашій родині
обожнювали піч. І
не тільки тому, що
в ній варили їжу,
пекли хліб, сушили
збіжжя, на ній
спали, лікували
застуди. Піч
символізувала
родинне вогнище,
неперервність роду*

*На перший погляд ці прості й дивовижні
предмети, родинні реліквії-обереги здаються
якоюсь дрібничкою - звичайною ковдрою, піччю,
іконою,- яких дуже багато. Але це не так! Наші
реліквії-обереги – це наші талісмани, які ми
цінуємо поряд із душевними якостями - добром,
милосердям, любов'ю. Це найдорожче - наші
корені, минуле родини, страждання й радощі! Я
дуже хочу, щоб усі реліквії-обереги, що є
свідченням неперервності роду, минулого й
сьогодення родини , ніколи не були забутими!
Упевнена, що збережу, примножу ці родинні
святині і з честю передам їх у спадок своїм
дітям.*